

REVIZIJA DERVI d.o.o.

PRIVREDNO DRUŠTVO ZA REVIZIJU I POSLOVNI KONSALTING

Nikole Šopa 13, JAJCE, mob. 063 334 413, tel: 030 654 210 (office)

www.revizijadervi.com e-mail: info@revizijadervi.com

REVIDIRANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
TRGOVINA "BORAC" D.D.
ZA 2019. godinu

April, 2020. godine

SADRŽAJ

Izjava o odgovornosti Uprave.....	2
Izveštaj nezavisnog revizora.....	3
Nekonsolidovani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti.....	6
Nekonsolidovani izvještaj o finansijskoj poziciji.....	7
Nekonsolidovani izvještaj o promjenama u kapitalu.....	8
Nekonsolidovani izvještaj o gotovinskim tokovima.....	9
Bilješke (čine sastavni dio finansijskog izvještaja).....	10
Finansijski instrumenti.....	32

Izjava o odgovornosti Uprave

Menadžment Društva je odgovoran za pripremu finansijskih izvještaja koja daju istinit i vjeran prikaz finansijskog položaja TRGOVINA „BORAC“ D.D. TRAVNIK (u daljem tekstu Društvo), rezultata poslovanja i gotovinskih tokova, u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u FBiH, te je odgovoran za ispravno vođenje računovodstvene evidencije potrebne za pripremu finansijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava Društva ima opću odgovornost za poduzimanje raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Društva, te u sprečavanju i otkrivanju prevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava Društva je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u FBiH i za dosljednu primjenu istih, donošenje odluka i procjena koje su razumne i razborite, te pripremu finansijskih izvještaja temeljem principa neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Društvo nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Finansijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 28.02.2020. godine.

*Direktor
Fehim Bojić*

16. mart 2020.

**IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG OVLAŠTENOG REVIZORA
UPRAVI DRUŠTVA I DIONIČARIMA
TRGOVINA «BORAC» d.d.Travnik**

Pozitivno mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Trgovina „Borac“ d.d. Travnik, (u daljnjem tekstu: "Društvo") koji se sastoje od izvještaja o finansijskom položaju na dan 31.12.2019. godine, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o novčanim tokovima i izvještaja o promjenama na kapitalu za godinu koje je tada završila, te bilješki uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i objektivno prikazuju po svim materijalno značajnim pitanjima finansijsko stanje i rezultate poslovanja Društva, promjene na kapitalu i tokove gotovine na dan 31.12.2019. godine, i izvještaji su sastavljeni u skladu sa MRS-a odnosno MSFI-a.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizorskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju u paragrafu o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja. Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizorske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizorske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključivati tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizorske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, bazirano na prikupljenim revizorskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizorskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija. Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizorskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom revizije. Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa neovisnošću i da ćemo komunicirati sa njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koje se može razumno smatrati da utiču na neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira sa onima zaduženim za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorskom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvještaju jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

Jasmina Neretljak, ovlaštenu revizor
Broj licence 3090029186

Direktor

.....

.....

U Sarajevu, 13.04.2020. godine

mr.sc. Jasmina Neretljak

Revizorova adresa
Semira Frašte 15, Sarajevo

Nekonsolidovani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu koja je završila 31. decembra 2019. godine

	Zabilješka	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM
Prihodi od prodaje robe	4	-	-
Ostali poslovni prihodi	4	782.957	685.220
Ukupno poslovni prihodi		782.957	685.220
Nabavna vrijednost prodate robe		-	-
Materijalni troškovi	5	61.852	77.400
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	6	356.125	352.232
Troškovi proizvodnih usluga	7	76.911	215.627
Troškovi amortizacije	8	744.385	756.945
Troškovi rezervisanja		-	-
Nematerijalni troškovi	9	139.015	111.738
Ukupno poslovni rashodi		1.378.288	1.513.942
Gubitak od poslovnih aktivnosti		595.331	828.722
Finansijski prihodi	10	-	-
Finansijski rashodi	10	10.082	8.784
Gubitak od finansijske aktivnosti		10.082	8.784
Ostali prihodi i dobici	11	289.444	340.145
Ostali rashodi i gubici	11	76.883	9.570
Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda		212.561	330.575
Prihodi iz osnova promjene rač. politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	12	47.270	-
Rashodi iz osnova promjene rač. politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	12	724	-
Gubitak razdoblja prije poreza		346.306	506.931
Porezni rashodi razdoblja		-	-
Odloženi porezni rashodi perioda		-	-
Neto gubitak razdoblja		346.306	506.931

Nekonsolidovani izvještaj o finansijskoj poziciji

Na dan	Zabilješka	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM
SREDSTVA			
Stalna sredstva			
Nematerijalna sredstva	14	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	14	3.418.634	3.793.332
Investicijske nekretnine	14	11.721.383	11.879.579
Dugoročni finansijski plasmani	14	35	35
Ukupno stalna sredstva i dugoročni plasmani		15.140.052	15.672.946
Tekuća sredstva			
Zalihe	15	240.340	253.030
Gotovina i ekvivalenti gotovine	16	16.204	147.855
Kratkoročna potraživanja	17	32.173	32.500
Potraživanja za PDV	17	4.345	-
Ukupno tekuća sredstva		293.062	433.385
Ukupno sredstva		15.433.114	16.106.331
KAPITAL I OBAVEZE			
Kapital			
Dionički kapital	18	14.954.180	14.954.180
Zakonske, statutarne i druge rezerve	18	26.763	1.137.685
Gubitak do visine kapitala	18	346.306	1.110.922
Ukupno kapital i rezerve		14.634.637	14.980.943
Dugoročna rezervisanja	19	308.000	322.000
Obaveze			
Dugoročne obaveze			
Dugoročni krediti	20	8.580	33.159
Ostale dugoročne obaveze	20	125.262	401.229
Ukupno dugoročne obaveze		133.842	434.388
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	21	150.793	193.422
Obaveze iz poslovanja	22	57.823	69.440
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	23	4.121	11.631
Druge obaveze	24	84.005	89.079
Obaveze za PDV	24	5.576	2.070
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	24	1.420	1.615
Ukupno kratkoročne obaveze		303.738	367.257
Pasivna vremenska razgraničenja	24	52.897	1.743
Ukupno kapital i obaveze		15.433.114	16.106.331

Nekonsolidovani izvještaj o promjenama u kapitalu

Za godinu koja je završila 31. decembra 2019. godine

	Osnovni kapital u KM	Ostale rezerve u KM	Zadržana dobit/nepokriveni gubitak u KM	Ukupno u KM
Na dan 01. januara 2018.	-	-	-	-
Dobit(gubitak) za godinu	-	-	(506.931)	(506.931)
Neto gubici/dobici perioda priznati direktno u kapitalu	-	1.137.685	(603.991)	533.694
Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	14.954.180	-	-	14.954.180
Na dan 31. decembra 2018.	14.954.180	1.137.685	(1.110.922)	15.487.874
Na dan 01. januara 2019.	14.954.180	1.137.685	(1.110.922)	14.980.943
Dobit(gubitak) za godinu	-	-	(346.306)	(346.306)
Neto gubici/dobici perioda priznati direktno u kapitalu	-	(1.110.922)	1.110.922	-
Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2019.	14.954.180	26.763	(346.306)	14.634.637

Napomena: Uporedni podaci (2018. godina) Izvještaja o promjenama u kapitalu nisu ispravno popunjeni. Propušten je unos početnog stanja, a isto je unešeno u promet tokom 2018. godine.

Nekonsolidovani izvještaj o gotovinskim tokovima

Na dan	Zabilješka	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM
Gotovinski tok od operativnih aktivnosti			
Neto dobit (gubitak) za godinu	18	(346.306)	(506.931)
Usklađenje za:			
Amortizaciju	8	744.385	756.945
Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava		(3.972)	(25.673)
		740.413	731.272
Promjena u:			
- Zalihama		12.690	61.090
- potraživanjima od prodaje		327	(15.263)
- drugim potraživanjima		(4.345)	
- obavezama prema dobavljačima		(11.617)	2.912
- drugim obavezama		(352.448)	(312.479)
- pasivnih vremenskih razgraničenja		51.154	(11.420)
Neto gotovinski tok od operativnih aktivnosti		89.868	(50.819)
Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava			
		3.972	282.587
Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana			
		-	-
Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava			
		151.898	35.105
Neto prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti		-	247.482
Neto odlivi gotovine od ulagačkih aktivnosti		147.926	-
Finansijske aktivnosti			
Prilivi iz osnova dugoročnih kredita			
		-	-
Priliv iz osnova kratkoročnih kredita			
		-	-
Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza			
		17.403	-
Odlivi iz osnova dugoročnih kredita			
		-	-
Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita			
		46.719	21.394
Odlivi iz osnova ostalih obaveza			
		44.277	108.365
Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti		-	-
Neto odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti		73.593	129.759
Gotovina i ekvivalenti gotovine na početku godine			
		147.855	80.951
Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju godine			
		16.204	147.855

BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

1. Izvještajno društvo

Dioničko društvo Trgovina „Borac“ Travnik je pravni sljedbenik društva sa ograničenom odgovornošću Trgovina „Borac“ Travnik, potpuna odgovornost, upisano u sudski registar Osnovnog suda udruženog rada u Zenici, a zaveden po Rješenju broj: U/I-1596/90 od 31.12.1990. godine.

Na osnovu Rješenja Agencije za privatizaciju F BiH broj: 03-19-4384/03 od 28.08.2003. godine i Rješenja komisije za vrijednosne papire broj: 03-19-134/04 od 12.04.2004. godine, Kantonalni sudu u Novom Travniku po sudiji pojedincu Ćosić Zuhdiji, rješavajući po prijavi Trgovina „Borac“ d.o.o. Travnik, radi upisa u sudski registar: Promjena oblika organizovanja i proširenje djelatnosti društva, na temelju članaka 40. Zakona o postupku upisa pravnih osoba u sudski registar, dana 15.04.2004. godine donio je Rješenje broj: U/I-187/04, kojim su u sudski registar ovog suda upisane promjene podataka od značaja za pravni promet, tako da Društvo nastavlja poslovanje pod nazivom: Privredno društvo Trgovina „Borac“ d.d. Travnik, skraćena oznaka firme: Trgovina „Borac“ d.d. Travnik.

Visina uplaćenog temeljnog kapitala iznosi 37.386.425,00 KM, podjeljenog na 2.990.914 običnih dionica, nominalne vrijednosti 12,50 KM po dionici.

Općinski sud u Travniku, po sudiji Velimiru Ninkoviću, rješavajući po prijavi Privrednog društva Trgovina „Borac“ d.d. Travnik, radi upisa u sudski registar: Smanjenje osnovnog kapitala, na temelju članka 40. Zakona o postupku upisa pravnih osoba u sudski registar i Rješenja Komisije za vrijednosne papire FBiH broj: 03/1-19-388/05 od 18.05.2005. godine, dana 27.09.2005. godine, donio je Rješenje kojim je upisano smanjenje temeljnog kapitala radi pokrića gubitka, u iznosu od 7.477.285,00 KM, smanjenjem nominalne vrijednosti dionica, na 10,00 KM po dionici, dok ukupan broj dionica ostaje isti (2.990.914,00 KM). Upisani temeljni kapital nakon smanjenja iznosi 29.909.140,00 KM.

Rješenjem o registraciji broj: 051-0-Reg-10-000701 od 30.12.2010. godine upisani su podaci o promjeni smanjenja kapitala u subjektu upisa kako slijedi:

Broj dionica: 1.495.418,

Vrijednost dionice: 15 KM,

Ukupno: 22.431.270 KM.

Općinski sud u Travniku, sudija Halisa Bašagić, rješavajući po prijavi Otvoreno dioničko društvo Trgovina „Borac“ Travnik u predmetu upisa u registar smanjenja kapitala u subjektu upisa, dana 29.11.2017. godine donio je Rješenje o izmjenama podataka, na osnovu kojeg su upisani podaci o smanjenju osnovnog kapitala za iznos od 7.477.090 KM zbog pokrića gubitaka u poslovanju, a na način da se smanjuje nominalna vrijednost dionica sa 15 KM na 10 KM.

Rješenjem o izmjenama podataka broj: 051-0-Reg-17-000532 od 29.11.2017. godine upisani su podaci o promjeni smanjenja kapitala u subjektu upisa kako slijedi:

Broj dionica: 1.495.418,

Vrijednost dionice: 10 KM,

Ukupno: 14.954.180 KM.

1.2. DJELATNOST PREDUZEĆA

Osnovna djelatnost preduzeća, prema Obavještenju o razvrstavanju pravnog lica po djelatnostima je: TRGOVINA NA MALO U NESPECIJALIZIRANIM PRODAVNICAMA ŽIVEŽNIM NAMIRNICAMA.

Šifra podrazreda djelatnosti: 47.11

Identifikacioni broj pod kojim se pravno lice vodi u Registru poslovnih subjekata: 4236155330005

Prethodni matični broj: 20175460.

Poslovi subjekta u vanjskotrgovinskom poslovanju:

1. Vanjskotrgovinski promet prehrambenim proizvodima (u okviru registrovane djelatnosti),
2. Vanjskotrgovinski promet neprehrambenim proizvodima (u okviru registrovane djelatnosti),
3. Posredovanje,
4. Komisioni, konsignacioni i kompenzacioni poslovi,
5. Pretstavljanje i zastupanje,
6. Uskladištenje robe,
7. Druge usluge u okviru registrovane djelatnosti i poslova vanjskotrgovinskog prometa.

Na osnovu iskazanih podataka ukupnog prihoda, prosječne imovine i broja zaposlenih za 2019. godinu, a u skladu sa Članom 4. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (Sl. novine FBiH, broj 83/09), Društvo se svrstava u grupu **srednjih** pravnih lica.

Organi upravljanja prema Statutu Društva su:

1. Skupština
2. Nadzorni odbor
3. Uprava
4. Odbor za reviziju

Prethodne revizije – Društvo za reviziju „EURO - BIRO“ d.o.o. Sarajevo je obavilo reviziju finansijskih izvještaja za 2015. i 2016. godinu o čemu su sastavljeni revidirani finansijski izvještaji. Mišljenje revizora za 2015. i 2016. godinu je pozitivno. Revizija Dervi d.o.o. Jajce je obavila reviziju finansijskih izvještaja za 2017. i 2018. godinu, o kojima je dato pozitivno mišljenje.

Prethodne kontrole – Prema izjavi Uprave, Društvo u toku 2019. godine nije kontrolisano od strane Uprave za indirektno oporezivanje, Porezne uprave i sličnih državnih organa kontrole.

2. Osnova za pripremu

Finansijski izvještaji Društva su pripremljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koji su izdani od strane International Accounting Standards Board (IASB). Finansijski izvještaji Društva na dan 31.12.2019. godine su odobreni za objavljivanje u skladu sa odlukom Uprave na dan 28.02.2020. godine.

2.1. *Funkcionalna valuta i valuta prezentiranja*

Finansijski izvještaji su prezentirani u valuti Bosne i Hercegovine, konvertibilna marka (KM), koja predstavlja funkcionalnu valutu Društva.

2.2. *Pretpostavka vremenske neograničenosti poslovanja*

Finansijski izvještaji pripremljeni su pod pretpostavkom da će Društvo nastaviti poslovati u skladu s načelom neograničenosti vremena poslovanja. Uprava planira nastaviti aktivnosti koje će osigurati naplatu potraživanja od kupaca i svih ostalih potraživanja Društva kako bi svoje obaveze servisirala na vrijeme i osigurala vremenski neograničeno poslovanje.

2.3. *Upotreba procjena i prosudbi*

Priprema finansijskih izvještaja zahtjeva od menadžmenta stvaranje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i iznosa objavljenih za imovinu i obaveze, prihode i troškove. Procjene i s njima povezane pretpostavke su zasnovane na povijesnom iskustvu i drugim faktorima za koje se smatra da su razumni u danim okolnostima, a rezultati tih procjena čine polazište za donošenje odluka o knjigovodstvenoj vrijednosti sredstava i obaveza koje se na drugi način nisu mogle donijeti na osnovu informacija dobivenih iz drugih izvora. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od takvih procjena.

Spomenute procjene i uz njih vezane pretpostavke su predmet redovitog pregleda. Uticaj korekcije procjene se priznaje u razdoblju u kojem je procjena korigirana ukoliko korekcija utječe samo na razdoblje u kojem je napravljena ili u razdoblju u kojem je napravljena korekcija i budućim razdobljima ukoliko korekcija utiče na tekuće i buduća razdoblja.

3. Računovodstvene politike

Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane u svim periodima prikazanim u ovim finansijskim izvještajima. Gdje je bilo potrebno, korporativne informacije su reklasifikovane da bi se postigla konzistentnost u objavljivanju sa podacima iz tekućeg perioda.

Osnovne računovodstvene politike korištene u pripremi finansijskih izvješća obrazložene su u slijedećim tačkama:

3.1. *Priznavanje prihoda*

Prihod se priznaje kad je vjerovatno da će nastaviti priliv ekonomskih koristi, povezan s poslovnom promjenom u društvu i kad iznos prihoda može biti pouzdano mjerljiv. Prodaja se priznaje, smanjena za iznos poreza na dodatnu vrijednost i popusta, kad je roba isporučena ili usluge pružene, te izvršen značajan prijenos rizika i koristi.

3.2. **Finansijski prihodi i troškovi**

Finansijski prihodi i troškovi obuhvaćaju obračunatu kamatu na kredite i zajmove primjenom metode efektivne kamatne stope, potraživanja za kamate na uložena sredstva, prihode od dividendi, dobitke i gubitke od tečajnih razlika, dobitke i gubitke od finansijske imovine po fer vrijednosti po bilanci uspjeha.

Prihod od kamate se priznaje u bilanci uspjeha primjenom metode obračunatih prihoda, koristeći efektivnu kamatnu stopu. Finansijski trošak sastoji se od troška obračunatih kamata na pozajmice, promjena fer vrijednosti finansijske imovine prezentirane po fer vrijednosti u bilanci uspjeha, gubitak od umanjenja vrijednosti finansijske imovine, gubitaka od tečajnih razlika. Troškovi od zajmova priznaju se u bilanci uspjeha koristeći metodu efektivne kamatne stope.

3.3. **Troškovi mirovinskih naknada**

Društvo nema mirovinske angažmane osim onih u okviru Mirovinskog sustava FBiH. Društvo je kao poslodavac obavezno obračunavati i uplaćivati dionaknade iz tekuće bruto plaće uposlenih u fond mirovinskog osiguranja a navedeni troškovi prezentiraju se u bilanci uspjeha u periodu u kojem su nastali odnosno kada uposlenici ostvare pravo na naknadu za rad.

Društvo nema obaveze isplata mirovina uposlenima u budućnosti.

3.4. **Strane valute**

Poslovni događaji koji nisu izraženi u KM početno se prezentiraju preračunavanjem po važećem tečaju na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze prezentirane u stranim valutama ponovo se preračunavaju na datum bilance primjenom srednjeg tečaja Centralne banke BH na taj datum. Tečajne razlike nastale preračunavanjem uključuju se u bilancu uspjeha razdoblja, osim tečajnih razlika nastalih od nemonetarne imovine, koje se priznaju direktno u kapital.

Na dan 31.12 tečaj KM je bio kako slijedi :

31.12.2019.
EUR 1 = KM 1,955830

31.12.2018.
KM 1,955830

3.5. **Oporezivanje**

Porezni rashod prezentiran na osnovu temelja na dobit je zbirni iznos tekuće porezne obaveze i odgođenih poreza. Tekuća porezna obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu u skladu s FBiH i BiH propisima.

Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja prezentiranoj u bilanci uspjeha jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obaveza Društva izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum bilance.

Odgođeni porez je iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilančne obaveze. Odgođene porezne obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerovatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki datum bilance i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerovatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstava. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist pozicije bilance uspjeha, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže izravno u korist ili na teret kapitala, u kom slučaju se odgođeni porez također prezentira u okviru kapitala.

Odgođena porezna imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na porez na dobit koje je nametnula ista porezna vlast i ako društvo namjerava podmiriti svoju tekuću poreznu imovinu i obaveze na neto osnovi.

3.6. ***Nekretnine, postrojenje i oprema***

Nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti (osim zemljišta) i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabave obuhvaća nabavnu cijenu i sve troškove izravno povezane s dovođenjem sredstava u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Naknadni izdaci vezani za već priznati predmet nekretnina, postrojenja i opreme kapitaliziraju se kao povećanje vrijednosti imovine u slučaju kad je vjerovatno da će zbog tih dodatnih izdataka pritijecati dodatne buduće ekonomske koristi i kad ti izdaci unaprjeđuju stanje imovine iznad inicijalno priznatog. Svi ostali naknadni troškovi priznaju se kao rashod u razdoblju kad su nastali.

Nabavna vrijednost vlastito izgrađenog sredstva uključuje trošak materijala i direktnog rada i druge troškove povezane s dovođenjem sredstva u namijenjeno radno stanje, kao i troškove demontiranja i uklanjanja dijelova te obnove lokacije na kojoj se nalaze. Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja dugotrajne materijalne imovine prezentiraju se u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su nastali. Nekretnine u izgradnji prezentirane su po trošku nabave umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo raspoloživo i spremno za namjeravanu upotrebu. Imovina u izgradnji se ne amortizira. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstava po stopama amortizacije kako slijedi:

	2019.	2018.
<i>Građevinski objekti</i>	1,8%	1,8%
<i>Postrojenja i oprema</i>	12,5 – 20%	12,5 – 20%
<i>Alat i kancelarijski namještaj</i>	12,5 – 20%	12,5 – 20%
<i>Vozila</i>	15,5%	15,5%

Obračun amortizacije obavlja se po pojedinačnim osnovnim sredstvima do njihovog potpunog otpisa kroz procijenjeni vijek korištenja primjenom linearne metode.

3.7. ***Umanjenje vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine osim goodwill-a***

Na svaki datum bilance Društvo analizira sadašnju vrijednost nematerijalne i materijalne imovine kako bi procijenio da li postoje pokazatelji da vrijednost nekog sredstva treba biti umanjena. Ako takvi pokazatelji postoje, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos sredstava kako bi utvrdilo iznos gubitka od umanjenja imovine (ukoliko on postoji).

3.8. Nematerijalna stalna sredstva

Nematerijalna stalna sredstva sastoje se od softverskih programa. Ona se amortiziraju u periodu u kojem se očekuje od njih djelovanje na stvaranje prihoda, al ne dulje od 5.godina. Za svaki pojedinačni oblik nematerijalnih stalnih sredstava pojedinačno se utvrđuje vrijeme amortiziranja.

3.9. Finansijska imovina

Dugotrajna finansijska sredstva predstavljaju ulaganje novca, stvari i ustupanje prava s ciljem sticanja prihoda, a čije se vraćanje očekuje u razdoblju duljem od jedne godine.

3.10. Zajmovi i potraživanja

Potraživanja od kupaca, zajmovi i ostala potraživanja s fiksnim ili utvrdivim iznosom plaćanja koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasificiraju se kao zajmovi i potraživanja. Zajmovi i potraživanja mjere se po amortiziranom trošku primjenom metode efektne kamatne stope umanjenom za sva umanjena vrijednosti imovine. Prihodi od kamata priznaje se primjenom efektivne kamatne stope osim za kratkoročna potraživanja gdje priznavanje kamata nije materijalno značajno.

3.11. Zalihe

Zalihe se prezentiraju po trošku ili neto vrijednosti koja se može realizovati, ovisno o tome šta je niže. Troškovi zaliha sadrže sve troškove nabavke, konverzije i druge zavisne troškove koji su direktno povezani sa dovođenjem zaliha na određenu lokaciju i u određeno stanje. Ukoliko je primjenjivo, trošak obuhvaća i direktne troškove rada i sve režijske/indirektne troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječne cijene.

3.12. Potraživanja

Potraživanja predstavljaju prava na naplatu određenih novčanih vrijednosti od kupaca ili drugih dužnika kao rezultat poslovanja društva. Potraživanja se prezentiraju u ukupnom iznosu i umanjena su za ispravak vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja. Ispravak vrijednosti zastarjelih i spornih potraživanja vrši se pojedinačno za svako potraživanje kad je neizvjesna naplata djelimičnog ili ukupnog iznosa potraživanja temeljem procjene Uprave.

3.13. Novac i ekvivalenti novca

Novac se sastoji od depozita, novca na računima u bankama i sličnim institucijama i gotovog novca u blagajnama. Ova pozicija uključuje novac odmah raspoloživ i upotrebljiv i karakteriziran je odsutnošću rizika naplate.

3.14. Primljeni krediti

Kamatonosni bankarski krediti i prekoračenja priznaju se u visini primljenih iznosa, umanjениh za direktne troškove odobrenja. Finansijski troškovi, uključivši premije koje se plaćaju prilikom podmirenja ili otkupa, knjiže se po obračunskoj osnovi i pripisuju knjigovodstvenom iznosu instrumenta u onoj mjeri u kojoj su nastali.

3.15. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje ako, i samo ako, Društvo ima sadašnju obavezu (pravnu li dr) nastalu kao rezultat prošlog događaja i vjerovatno je da će za podmirenje te obaveze biti potreban odljev ekonomskih resursa, te ako je moguće realno procijeniti iznos obaveze. Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena izdataka potrebnih za podmirenje sadašnje obaveze na datum bilance, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnost u vezi te obaveze. Kad se rezervisanje mjeri na temelju procijenjenih novčanih tokova, iznos rezervisanja je sadašnja vrijednost očekivanih izdataka potrebnih za podmirenje obaveze. U slučaju diskontiranja, povećanje u rezervisanjima koje odražava protek vremena, priznaje se kao trošak kamata.

Ako se očekuje da će neke ili sve izdatke potrebne za podmirenje rezervisanja nadoknaditi treća strana, potraživanje se priznaje kao imovina samo kad je doista izvjesno da će naknada biti primljena te da se iznos naknade može pouzdano izmjeriti.

3.16. Potencijalna imovina i obaveze

Potencijalne obaveze kao i potencijalna imovina nisu priznate u finansijskim izvještajima. Potencijalne obaveze se objavljuju u bilješkama osim ukoliko odljev ekonomskih koristi nije vrijedan.

3.17. Događaji nakon datuma bilansa

Događaji nakon datuma bilansa koji daju dodatne informacije o finansijskom položaju Društva na datum bilance (događaji koji zahtijevaju usklađivanje) reflektirani su u finansijskim izvještajima. Događaji nakon datuma bilansa koji se ne smatraju događajima koji zahtijevaju usklađivanje objavljuju se u bilješkama kada su značajni.

3.18. Uporedne informacije

Tamo gdje je potrebno, uporedni podatci se reklasificiraju kako bi se postigla dosljednost u prikazivanju podataka s podacima tekuće finansijske godine i ostalim podacima. U tekućoj godini nije bilo takvih potreba.

3.19. Ključni izvori procjena neizvjesnosti

Ključne pretpostavke vezane za budućnost i ostale ključne izvore procjene neizvjesnosti na datum bilance koje nose značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u okviru naredne finansijske godine su slijedeće:

- *Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme*

Društvo preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještaja razdoblja.

- *Fer vrijednost finansijske imovine i ostalih finansijskih instrumenata*

Uprava koristi svoju prosudbu prilikom procjene umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja. Primjenjuju se uobičajne tehnike vrednovanja koje se temelje na analizi diskontiranih novčanih tokova na bazi ranijih iskustava Društva vezano za naplatu potraživanja. Detalji korištenih pretpostavki i rezultati osjetljivih analiza koji su u vezi sa ovim pretpostavkama su navedeni u Bilješci Potraživanja.

- *Ostale procjene*

Ostale procjene koje se koriste pri izradi finansijskih izvještaja odnose se na iznose rezervisanja za potencijalne gubitke po eventualnim sudskim sporovima.

3.20. Realne vrijednosti

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može zamijeniti ili neka obaveza podmiriti po tržišnim uvjetima. Kako nije moguće doći do referentnih tržišnih cijena značajnog dijela aktive i pasive Društva, fer vrijednosti temelje se na procjenama Uprave s obzirom na vrstu aktive i osnovu obaveze.

Uprava vjeruje da se fer vrijednosti aktive i obaveza ne razlikuju značajno od njihove knjigovodstvene vrijednosti.

4. Poslovni prihodi

Privredno društvo je registrovano za obavljanje trgovine na malo u unutrašnjem i spoljnotrgovinskom prometu. Prema Zakonu o privrednim društvima, Društvo je registrovano za ostvarivanje prihoda i sticanje profita. Obzirom da Društvo ne ostvaruje prihod iz osnovne registrovane djelatnosti, ne ostvaruju se osnovni ciljevi i može biti ugrožena egzistencija daljnjeg poslovanja.

Poslovni prihodi iskazani u iznosu od 782.957 KM, u ukupnim prihodima učestvuju sa 99,98% i u odnosu na prethodnu 2018. godinu veći su za 14,26%. Struktura istih je sljedeća:

	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM	% promjene
Ostali poslovni prihodi	782.957	685.220	14,26

Ostali poslovni prihodi, evidentirani u iznosu od 782.957 KM odnose se na prihode po osnovu iznajmljivanja vlastitih objekata u zakup.

5. Materijalni troškovi

	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM	% promjene
Utrošene sirovine i materijal	24.438	50.742	-51,84
Utrošena energija i gorivo	30.862	18.013	71,33
Utrošeni rezervni dijelovi	6.098	8.108	-24,79
Otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma	454	537	-15,46
	61.852	77.400	-20,09

Materijalni troškovi, u izvještajnom periodu su iznosili 61.852 KM, što je u odnosu na prethodni period iskazano u manjem iznosu za 20,09%.

Najveći udio u navedenim troškovima čine utrošena energija i gorivo, u iznosu od 30.862 KM, odnosno udio od 49,90% materijalnih troškova, a isti se odnose na utrošenu električnu energiju (17.648 KM), gorivo za transportna sredstva (1.918 KM), mazut i ulje za loženje (11.278 KM) i plin (18 KM).

6. Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih

	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM	% promjene
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima	95.088	89.802	5,89
Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	11.296	30.068	-62,43
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	249.741	232.362	7,48
	356.125	352.232	1,11

Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima, iskazani u iznosu od 95.088 KM, čine bruto plaće 3 (tri) zaposlenika, prosječno na kraju izvještajnog perioda.

Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih, u iznosu od 11.296 KM, čine troškovi koji su analitički evidentirani kako slijedi:

- Dnevnice na službenom putovanju u zemlji.....	650	KM
- Troškovi prevoza na sl.putu u zemlji.....	1.535	KM
- Dnevnice za sl.put u inostranstvo.....	300	KM
- Troškovi noćenja na sl.putu u inostranstvu.....	76	KM
- Naknade i prateći troškovi (putarina, i dr.).....	335	KM
- Naknada na ime prevoza na rad i s rada.....	1.661	KM
- Naknada za ishranu u toku rada.....	6.209	KM
- Kotizacije za seminar.....	530	KM

Navedeni troškovi su, u odnosu na prethodni period, smanjeni za 62,43%, jer u izvještajnom periodu nije bilo troškova po osnovu otpremnina radi odlaska u penziju. U prethodnom periodu taj trošak je iznosio 14.600 KM.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima, evidentirani u iznosu od 249.741 KM, odnose se na isplate po osnovu naknada nadzornom odboru (62.400 KM), odboru za reviziju (12.800 KM), naknada po osnovu menadžerskog ugovora (87.767 KM), naknada po osnovu ugovora o djelu (36.200 KM), naknade po osnovu privremenih i povremenih poslova (4.422 KM) i pripadajući porezi i doprinosi (46.152 KM).

Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih su u izvještajnom periodu veći su za 1,11% u odnosu na prethodni period.

7. Troškovi proizvodnih usluga

	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM	% promjene
Troškovi transportnih usluga	-	5	-
Troškovi usluga održavanja	73.727	207.624	-64,49
Troškovi zakupa	1.540	1.340	14,93
Troškovi reklame i sponzorstva	1.644	6.658	-75,32
	76.911	215.627	-64,33

Troškovi proizvodnih usluga, iskazani u iznosu od 76.911 KM, u odnosu na prethodnu 2018. godinu manji su za 64,33%. U okviru ovih troškova, najveći su troškovi usluga održavanja 73.727 KM, zatim troškovi reklame i sponzorstva 1.644 KM i troškovi zakupa 1.540 KM.

Troškovi usluga održavanja, u iznosu od 73.727 KM, odnose se na troškove usluga održavanja stalnih sredstava (60.038 KM), softvera (1.240 KM), zaštitarskih usluga (4.090 KM) i ostalih usluga održavanja (8.359 KM).

8. Amortizacija

	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM	%
			promjene
Amortizacija do visine porezno priznatih rashoda	744.385	756.945	-1,66

Troškovi amortizacije izvještajnog perioda iznosili su 744.385 KM, što je u odnosu na prethodni period manje za 12.566 KM, odnosno 1,66%.

9. Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani u iznosu 139.015 KM u odnosu na prethodnu 2018. godinu veći su za 24,41%. Ove troškove čine:

	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM	%
			promjene
Troškovi neproizvodnih usluga	74.680	46.455	60,76
Troškovi reprezentacije	17.848	14.477	23,29
Troškovi premija osiguranja	3.900	2.703	44,28
Troškovi platnog prometa	2.957	2.971	-0,47
Troškovi poštanskih i telekomunikacionih usluga	5.710	8.391	-31,95
Troškovi poreza, naknada, taksu i dr. dažbina na teret pravnog lica	29.805	34.313	-13,14
Troškovi članskih doprinosa i sl. obaveza	180	180	0
Ostali nematerijalni troškovi	3.935	2.249	74,97
	139.015	111.738	24,41

Troškovi neproizvodnih usluga, iskazani u iznosu od 74.680 KM, odnose se na troškove vodovoda i kanalizacije 457 KM, advokatskih usluga 55.639 KM, notarskih usluga 560 KM, revizorskih usluga 10.620 KM, procjena i vještačenja 500 KM, računovodstvenih usluga 2.380 KM, te ostalih usluga 4.524 KM.

Troškovi premija osiguranja, u iznosu od 3.900 KM, evidentirani su troškovi premija osiguranja imovine.

Troškovi poreza, naknada, taksu i dr. dažbina na teret pravnog lica, iskazani u iznosu od 29.805 KM, čine troškovi koji su analitički evidentirani na slijedeći način:

- Porez na gradsko zemljište.....	4.710	KM
- Porez na imovinu.....	12.316	KM
- Poseb.por.za zašt.nesr.na radu na plaću.....	276	KM
- Opća vodna naknada na plaću.....	276	KM
- Naknade za invalide.....	430	KM
- Naknade za šume.....	448	KM
- Sudske takse.....	8.271	KM
- Administrativne takse.....	342	KM
- Ostale posebne naknade/porezi.....	35	KM
- Trošk.registracije vozila.....	1.459	KM
- Porez na dohodak na pomoći i donacije.....	1.041	KM
- Takse na istaknutu firmu.....	200	KM

10. Finansijski prihodi i rashodi

	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM
Prihodi od kamata po kreditima/ zajmovima	-	-
Pozitivne kursne razlike	-	-
Ostali finansijski prihodi	-	-
Finansijski prihodi	-	-
Rashodi kamata	10.078	8.784
Negativne kursne razlike	-	-
Ostali finansijski rashodi	4	-
Finansijski rashodi	10.082	8.784

Rashodi kamata, u iznosu od 10.078 KM, odnose se na obračunate kamate po slijedećem osnovu:

➤ Rashodi kamata po kreditima banaka.....	3.182	KM
➤ Rashodi kamata po zajmovima od pravnih lica.....	6.834	KM
➤ Zatezne kam.za neblagovr.plaćene javne prihode.....	62	KM

11. Ostali prihodi i rashodi

	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM
Dobici od prodaje stalnih sredstava	3.972	25.673
Naplaćena otpisana potraživanja	6.530	44.731
Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	278.942	269.741
Ostali prihodi i dobici	289.444	340.145
Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	76.883	9.570
Ostali rashodi i gubici	76.883	9.570

Dobici od prodaje stalnih sredstava, evidentirani u iznosu od 3.972 KM, posljedica su prodaje nekretnine i putničkog automobila:

Naziv	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Sadašnja vrijednost	Prodajna vrijednost	Dobit/ gubitak
Opel Vectra	23.500	23.500	0	1.500	1.500
Nekretnina u Travniku	0	0	0	2.472	2.472

Putnički automobil je prodat kupcu Kurtalija Hamdi iz Jajca, po fakturi broj 17-06/19 od 17.06.2019. godine po cijeni od 1.500 KM.

Nekretnina u Travniku je prodana kupcu Dervišević Salihu iz Travnika, na osnovu Ugovora o kupoprodaji, OPU-IP: 809/2019 od 02.08.2019. godine i izlazne fakture broj 0208/19 od 02.08.2019. godine, po cijeni od 2.472 KM. Nekretnina nije bila knjigovodstveno evidentirana, te postignuta prodajna cijena u cjelosti predstavlja dobit od prodaje.

Naplaćena otpisana potraživanja, u iznosu od 6.530 KM, odnose se na naplaćena potraživanja od fizičkih i pravnih lica po osnovu zakupa.

Ostali prihodi i dobici, iskazani su u iznosu od 278.942 KM, odnose se na prihode po osnovu prefakturisanja režijskih troškova zakupcima (4.394 KM), otpisa obaveza prema VF komercu (270.000 KM) i ostali nepomenuti prihodi (4.548 KM).

Obaveze prema VF komercu su otpisane jer su iste prestale važiti zbog isteka roka za amortizaciju istog kod investitora, a što je definisano Anexom Ugovora o investicionim ulaganjima broj 70-2 od 11.09.2003. godine.

Ostali rashodi i gubici, iskazani u iznosu od 76.883 KM čine gubici koji su analitički evidentirani kako slijedi:

- Troškovi sudskih i drugih sporova.....	69.257	KM
- Izdaci za humanitarne i kulturne namjene.....	7.626	KM

12. Prihodi i rashodi od promjena računovodstvenih politika i ispravki grešaka

	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM
Prihodi od promjena računovod. politika i ispravki grešaka	47.270	-
Rashodi od promjena računov. politika i ispravki grešaka	(724)	-

Prihodi po osnovu ispravki grešaka, evidentirani u iznosu od 47.270 KM, posljedica su ispravke greške iz prethodnog perioda, a po preporuci revizora.

Društvo je u toku 2018. godine izvršilo adaptaciju i uređenje prodajnog prostora "Stovarište građevinskog materijala Dolac na Lašvi" prema fakturi dobavljača Gradi – H d.o.o. Travnik, broj 76/18 od 27.12.2018. godine u vrijednosti od 12.500 KM, adaptaciju poslovnog prostora u Travniku, Bosanska 151, po fakturi istog dobavljača broj 49/18 od 17.08.2018. godine u vrijednosti od 20.245 KM i adaptaciju objekta "Dječije robne kuće" po fakturi istog dobavljača broj 17/18 od 21.03.2018. godine u vrijednosti od 14.525 KM.

Navedeni troškovi su evidentirani u okviru troškova usluga održavanja u iznos od 47.270 KM, a isti su se mogli kapitalizirati. U skladu sa MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, tačka 7, navedena ulaganja se trebaju promatrati kao povećanje vrijednosti dugotrajne imovine, budući da se imovina u koju je izvršeno ulaganje može koristiti duže od jedne godine, od iste se mogu očekivati buduće ekonomske koristi za subjekt, te trošak može biti pouzdano izmjeren.

13. Porez na dobit

Obračun poreza na dobit u skladu sa važećom poreznom stopom je kako slijedi:

	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM
Gubitak poslovne godine	346.306	506.931
Porez na dobit po stopi od 10%	-	-
Porezno nepriznati troškovi	12.494	10.514
Porez na dobit	-	-
Neto gubitak	333.812	496.417

Društvo je u izvještajnom periodu ostvarilo neto gubitak u iznosu od 333.812 KM, dok je u prethodnom periodu ostvareni neto gubitak bio 496.417 KM.

14. Nematerijalna i materijalna sredstva

(u KM)

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pog.i kanc. namještaj	Transportna sredstva	Avansi za nekret. postr.i oprema	Ulaganja u vlastite građevine	Ukupno
Nabavna vrijednost								
Na dan 01.01.2019.	468.786	22.757.858	35.522	3.070	52.500	14.963	28.487.148	51.819.847
Povećanja	-	12.974	20.403	-	-	-	165.792	199.169
Otuđenja i otpisi	-	-	-385	-	-23.500	-	-	-23.885
Preklasifikacija	-	-374.418	-	-	-	-	374.418	0
Na dan 31.12.2019.	468.786	22.396.414	55.540	3.070	29.000	14.963	29.027.358	51.995.131
Ispravka vrijednosti								
Na dan 01.01.2019.	0	19.487.166	13.020	2.552	36.629	0	16.607.569	36.146.936
Preklasifikacija	-	-297.339	-	-	-	-	297.339	0
Trošak za godinu	-	320.284	6.010	207	4.495	-	401.067	732.063
Otuđenja i otpisi	-	-	-385	-	-23.500	-	-	-23.885
Na dan 31.12.2019.	0	19.510.111	18.645	2.759	17.624	0	17.305.975	36.855.114
Sadašnja vrijednost								
Na dan 01.01.2019.	468.786	3.270.692	22.502	518	15.871	14.963	11.879.579	15.672.911
Na dan 31.12.2019.	468.786	2.886.303	36.895	311	11.376	14.963	11.721.383	15.140.017

Uvidom u analitičke kartice stalnih sredstva za 2019. godinu revizijom je utvrđeno:

Na kontu 020 - Zemljište, u iznosu od 468.786 KM, evidentirana je nabavna vrijednost građevinskog zemljišta 436.386 KM, preneseni saldo iz ranijeg perioda, te nabavna vrijednost parking prostora u iznosu od 32.400 KM.

Na kontu 021 - Građevinski objekti, u iznosu od 22.396.414 KM, evidentirana je nabavna vrijednost građevinskih objekata u FBiH koja Društvo koristi za vlastite potrebe.

U toku 2019. godine došlo je do povećanja nabavne vrijednosti građevinskih objekata u iznosu od 12.974 KM, kao posljedica naknadnih ulaganja u građevinski objekat u Travniku, po fakturi broj 179-19 od 24.08.2019. godine, od dobavljača FTM d.o.o. Novi Travnik u iznosu od 4.474 KM, te na poslovnom objektu u Livnu Robna kuća „Borac“ u iznosu od 8.500 KM, po fakturi dobavljača Gradi-H d.o.o. Travnik, broj 88/19 od 19.12.2019. godine.

Osim navedenog, u izvještajnom periodu je umanjena nabavna vrijednost građevinskih objekata, kao posljedica preklasifikacije istih na objekte date u zakup, u iznosu od 374.418 KM.

Na grupi konta 022 do 024 – Postrojenja i oprema, alati, pogonski i kancelarijski namještaj i transportna sredstva, u iznosu od 87.610 KM, evidentirana je nabavna vrijednost slijedećih stalnih sredstava:

➤ Postrojenja i oprema.....	55.540	KM
➤ Alat, pogonski i kancelarijski namještaj.....	3.070	KM
➤ Transportna sredstva.....	29.000	KM

Povećanje nabavne vrijednosti opreme, alata, pogonskog i kancelarijskog namještaja, u iznosu od 20.403 KM, posljedica je nabavke i ugradnje materijala za grijanje te puštanje u rad poslovnog prostora „Lutrija BiH“ (1.850 KM), prema fakturi dobavljača Termonova d.o.o. Travnik, broj 22-05/19 od 22.05.2019. godine, nabavke i ugradnje materijala za grijanje te puštanje u rad na objektu „Kula“ (8.064 KM), prema fakturi dobavljača Termonova d.o.o. Travnik, broj 02-07/19-1 od 02.07.2019. godine, nabavke i ugradnje materijala za grijanje te puštanje u rad na objektu „Unikat“ (7.989 KM) prema fakturi dobavljača Termonova d.o.o. Travnik, broj 02-07/19 od 02.07.2019. godine, te nabavke i ugradnje materijala za grijanje te puštanje u rad na objektu „INA-Kalibunar“ (2.500 KM) prema fakturi dobavljača Termonova d.o.o. Travnik, broj 16-12/2019 od 16.12.2019. godine.

Smanjenje nabavne vrijednosti opreme, alata, pogonskog i kancelarijskog namještaja, u iznosu od 23.885 KM, posljedica je prodaje putničkog automobila, Opel Vectra, nabavne vrijednosti 23.500 KM, koji je u cjelosti amortizovan i isknjižavanja dotrajalih stalnih sredstava (385 KM). Automobil je prodat kupcu Kurtalija Hamdi iz Jajca, po fakturi broj 17-06/19 od 17.06.2019. godine po cijeni od 1.500 KM.

Na kontu 027- Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu, u iznosu od 14.963 KM, evidentirana su potraživanja za date avanse izvođaču radova Matković d.o.o. Livno na rekonstrukciji robne kuće u Livnu, preneseni saldo iz predhodnog perioda. Početno stanje navedenog potraživanja je iznosilo 60.000 KM, a u 2018. godini isto je umanjeno za vrijednost kompenzacije u iznosu od 45.037 KM. Na prijedlog uprave Društva, Nadzorni odbor je donio odluku o preboju – kompenzaciji potraživanja sa firmom Metković d.o.o. Livno, da se izvrši kompenzacija međusobnih obaveza i potraživanja po osnovu uplaćenog avansa i izvedenih građevinskih radova u Robnoj kući „Borac“ Livno, sa firmom Metković d.o.o. koja je likvidirana. Procjenu izvršenih radova izvršio je sudski vještak Kazimir Pobrić. Navedenom kompenzacijom djelimično je zatvoren konto 027 – Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu i konto 419 – Obaveze po osnovu ulagana u nekretnine.

Na kontu 032 – Ulaganja u vlastite građevine, u iznosu od 29.027.358 KM, evidentirana je vrijednost vlastitih građevinskih objekata datih u zakup. U toku 2019. godine Društvo je izvršilo preknjižavanje sa konta 021 – Građevinski objekti na konto 032 – Ulaganja u vlastite građevine, objekte koje je dalo u zakup, u iznosu od 374.418 KM. Sve građevine koje se daju u zakup se nalaze u FBiH.

Osim navedenog, povećanje na kontu 032 – Ulaganje u vlastite građevine, evidentirano je na osnovu adaptacije i uređenja nekoliko objekata u Travniku (118.522 KM), te ispravke greške po preporuci revizora iz revizorskog izvještaja za 2018. godinu (47.270 KM).

Radovi po osnovu adaptacije i uređenja su evidentirani po fakturama dobavljača FTM d.o.o. Novi Travnik i Gradi – H d.o.o. Travnik.

U skladu sa MRS 40 – Ulaganja u nekretnine, građevinski objekti koje Društvo drži radi zarade na iznajmljivanju (paragraf 3, MRS 40) predstavlja posebnu kategoriju dugotrajne imovine, te se odvojeno klasifikuju (03 – Investicione nekretnine).

Na grupi konta 06 – Dugoročni finansijski plasmani, u iznosu od 18.915 KM, većim dijelom se odnose na dugoročna ulaganja u bezcarinsku zonu Travnik, u sastavu kombinata „Borac“ (18.872 KM). Bezcarinska zona je prestala sa radom. Društvo je ocjenilo da je mogućnost povrata uloženi sredstava neizvjesna i iz tog razloga donijelo odluku o otpisu cijelokupnog iznosa, preneseni saldo iz predhodnog perioda. Zbog navedenog, isti iznos je evidentiran i na kontu ispravke vrijednosti, te dugoročni finansijski plasmani nemaju knjigovodstvenu vrijednost.

Obračun amortizacije se vršio uz primjenu linearne metode obračuna amortizacije. Amortizacione stope su utvrđivane na bazi procijenjenog vijeka trajanja stalnog sredstva. Stope amortizacije ne odstupaju od porezno priznatih stopa u skladu sa Zakonom o porezu na dobit.

Društvo je izvršilo redovan godišnji popis stalnih sredstava, na dan 31.12.2019. godine i isti uskladilo sa knjigovodstvenom vrijednošću na isti dan.

15. Zalihe

	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM	% promjene
Građ.objekti obustavljeno posl.- Hrvatska	27.760	29.920	-7,22
Građ.objekti obustavljeno posl.-Srbija	212.580	223.110	-4,72
Ukupno	240.340	253.030	-5,02

Na dan izvještavanja iskazane su zalihe u iznosu od 240.340 KM, što je u odnosu na prethodni period manje za 5,02%.

Građevinski objekti namjenjeni prodaji, neotpisane vrijednosti 240.340 KM, analitički su evidentirani kako slijedi:

➤ Građevinski objekti F BiH.....	36.640	KM
➤ Građevinski objekti Hrvatska.....	120.000	KM
➤ Građevinski objekti Srbija.....	585.000	KM
➤ Ispravka vrijednosti ulaganja u vl.građevine.....	-501.300	KM

Građevinski objekti u F BiH su u potpunosti amortizovani.

Društvo je izvršilo redovan godišnji popis zaliha, na dan 31.12.2019. godine i isti uskladilo sa knjigovodstvenom vrijednošću na isti dan.

16. Gotovina i ekvivalenti gotovine

	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM
Transakcijski računi – domaća valuta	14.285	147.798
Transakcijski računi-strana valuta	1.770	-
Blagajna	149	57
	16.204	147.855

Od novčanih sredstava na transakcijskim računima banaka, stanje je bilo sljedeće:

Konto	Broj transakcijskog računa	Naziv banke	Iznos u KM
200	1549995000029662	Intesa Sanpaolo Banka d.d.	14.201
200	1406041120009166	Sberbank d.d.	84
200	3386702200805092	UniCredit bank d.d.	-
201		Intesa Sanpaolo banka EUR	30
201	RS35330007020000462913	Credit Agricole N. Sad	1.740

U K U P N O :

Novčana sredstva na dan 31.12.2019. godine na transakcijskim računima poslovnih banaka po izvodima od 31.12.2019. godine iznose 16.055 KM. Uvidom u dokumentaciju Društva utvrđeno je da su stanja ovih računa s 31.12.2019. godine usaglašena sa stanjem 01.01.2020. godine.

17. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM	% promjene
Potraživanja od kupaca u zemlji	5.988	8.752	-31,58
Druga kratkoročna potraživanja	26.185	23.748	10,26
	32.173	32.500	-1,01

Na kontu 211 – Kupci u zemlji, u iznosu 843.298 KM, evidentirana su potraživanja koja je Društvo u svojoj evidenciji klasifikovalo na sljedeći način:

➤ Potraživanja od kupaca po osnovu zakupa u zemlji.....	5.988	KM
➤ Sumljiva potraživanja od zakupaca.....	58.439	KM
➤ Sporna potraživanja od zakupaca.....	27.731	KM
➤ Sumljiva potraž. od kupaca za stalna sredstva u zemlji.....	751.140	KM

Na kontu 219 – Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca, u iznosu od 837.310 KM, evidentirana je ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja od zakupaca i kupaca za stalna sredstva, s obzirom na neizvjesna rješenja sudskih sporova i naplatu navedenih potraživanja.

U izvještajnom periodu Društvo je naplatilo 5.460 KM vrijednosti sumnjivih potraživanja i to potraživanja od kupaca za robu i usluge.

Druga kratkoročna potraživanja, u iznosu od 26.185 KM odnose se na potraživanja od radnika za akreditiv (16 KM), potraživanja za više plaćenu taksu na firmu (300 KM) i ostala kratkoročna potraživanja (25.868 KM). Ostala kratkoročna potraživanja se odnose na zaplijenjena sredstva po Rješenju o izvršenju, broj 51 0 I 148965 18 I, od 19.12.2018. godine.

Izvršenik je dana 07.11.2018. godine izjavio Reviziju Apelacionom sudu Brčko distrikt broj 96 0 P 086912 15P protiv presude broj 96 0 P 086912 18 GŽ od 25.09.2018. godine (na osnovu koje je donešeno Rješenje o izvršenju). Izvršenik je, dana 25.12.2018. godine izvršio uplatu na depozitni račun suda u iznosu od 23.388,14 KM. Sud je upoznat sa izjavljenom revizijom na pravosnažnu presudu po osnovu koje je donešeno Rješenje o izvršenju te je sud zaplijenio uplaćena sredstva izvršenika u iznosu od 23.388,44 KM.

18. Kapital

	31.12.2019.	31.12.2018.
	u KM	u KM
Osnovni kapital	14.954.180	14.954.180
Rezerve	26.763	1.137.685
Gubitak do visine kapitala	(346.306)	(1.110.922)
	14.634.637	14.980.943

Prema podacima iz računovodstvene evidencije i iz zabilješki uz finansijske izvještaje utvrđeno je da je u periodu do 2018. godine akumulirani gubitak iznosio 1.110.922KM, a gubitak obračunskog perioda (za 2019. godinu) je 346.306 KM.

Ukupni kapital Društva na dan 31.12.2018. godine iznosi 14.634.637 KM.

Uvidom u Rješenje o izmjenama podataka, broj 051-0-Reg-17-000532 od 29.11.2017. godine utvrđeno je da su upisani podaci o smanjenju osnovnog kapitala za iznos od 7.477.090 KM zbog pokrića gubitaka u poslovanju, a na način da se smanjuje nominalna vrijednost dionica sa 15 KM na 10 KM, te je utvrđeno da su upisani slijedeći podaci o broju i vrijednosti dionica Društva:

Broj dionica: 1.495.418,

Osnivači: Dioničari D.D. Trgovina „Borac“ Travnik, upisani u Registar Komisije za Vrijednosne papire F BiH.

Pravni osnov upisa bio je Zapisnik sa održane petnaeste Skupštine dioničara OPU-IP-689/17 od 30.06.2017. godine, sačinjen od notara Gorana Halida iz Travnika, Odluka o smanjenju osnovnog kapitala smanjenjem nominalne vrijednosti dionica Društva OPI-IP-690/2017 od 04.09.2017. godine, sačinjena od strane notara Goran Halida iz Travnika, Rješenje Komisije za vrijednosne papire F BiH broj 03/1-19-194/16 od 03.08.2017. godine, Revizorski izvještaj i nezavisno revizorsko mišljenje za finansijske izvještaje Društva za 2016. godinu, sačinjen od revizorskog društva Euro-biro d.o.o. Sarajevo iz maja 2017. godine i Mišljenje nezavisnog revizora o smanjenju vrijednosti dionica Društva od 17.07.2017. godine, izdato od revizorskog društva Euro-biro d.o.o. Sarajevo.

U izvještajnom periodu, Društvo je akumulirani gubitak djelimično pokrilo iz rezervi, u iznosu od 1.110.922 KM, na osnovu odluke Skupštine Društva broj 18-02/19 od 28.12.2019. godine.

Upozoravamo na odredbe Zakona o privrednim društvima („Službene novine F BiH“, broj 81/15), član 180., koji propisuje obavezu fonda rezervi dioničkih društava u iznosu od najmanje 25% od osnovnog kapitala dioničkog društva.

19. Dugoročna rezervisanja

	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM
Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike	308.000	322.000

Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike, u iznosu od 308.000 KM, odnose se na rezervisanja iz osnova sudskih sporova, a odnose se na sporove koje Društvo vodi, a izvjesno je da će se završiti na štetu Društva, preneseni saldo iz prethodnog perioda.

Društvo je izvršilo rezervisanja po osnovu sporova sa slijedećim fizičkim licima:

- Dimić Slobodan.....	102.000	KM
- Kovačević Mihajlo.....	110.000	KM
- Vidaković Dragutin.....	96.000	KM

U izvještajnom periodu su izvršena plaćanja prema Vuleta Nikoli u iznosu od 14.000 KM.

20. Dugoročne obaveze

	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM
Dugoročni krediti	8.580	33.159
Ostale dugoročne obaveze	125.262	401.229
	133.842	434.388

Dugoročni krediti u zemlji, u iznosu od 8.580 KM, evidentirane su obaveze po Ugovoru o dugoročnom kreditu za investicije broj 1406054556705052 od 31.03.2016. godine, odobrenog od strane Sberbank d.d. Sarajevo. Kredit je odobren u iznosu od 110.000 KM, na period od 60 mjeseci po kamatnoj stopi od 7,19% godišnje, u svrhu adaptacije poslovnih objekata u vlasništvu preduzeće.

Ostale dugoročne obaveze, u iznosu od 125.262 KM, evidentirane su obaveze za izvršena ulaganja od strane zakupaca u prodajne objekte Društva. U izvještajnom periodu otpisane su navedene obaveze u iznosu od 270.000 KM (VF Komerc), a iznos od 5.967 KM je zatvoren cesijom.

21. Kratkoročne finansijske obaveze

	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM
Kratkoročni krediti uzeti u zemlji	150.793	172.932
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	-	20.490
	150.793	193.422

Kratkoročni krediti uzeti u zemlji, u iznosu od 150.793 KM, evidentirane su obaveze po osnovu pozajmice od pravnog lica „VF Komerc“ Sarajevo (126.213 KM), preneseni saldo iz prethodnog perioda i kratkoročnog dijela dugoročnog kredita odobrenog od Sberbank d.d. Sarajevo (24.579 KM).

22. Obaveze iz poslovanja

	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	24.000	24.000
Dobavljači u zemlji	33.823	45.440
Ukupno	57.823	69.440

Primljeni avansi, depoziti i kaucije, u iznosu od 24.000 KM, evidentirane su obaveze za primljene avanse od kupaca, od čega je primljeno od Gašić Dušana 20.000 KM i Dimić Slobodana 4.000 KM, preneseni saldo iz prethodnog perioda.

Obaveze prema dobavljačima u zemlji, u iznosu od 33.823 KM, u odnosu na prethodnu 2018. godinu manje su za 25,57%. Analitički su evidentirane na slijedeći način:

- Dobavljači građani.....	19.794	KM
- Dobavljači za robu i usluge.....	14.028	KM

Obaveze prema dobavljačima građanima u iznosu od 19.794 KM, odnose se na slijedeće dobavljače:

- Advokat Goran Halid.....	37	KM
- Advokat Ferizović Bekir.....	7.620	KM
- Advokat Trozić Šefik.....	3.700	KM
- Advokat Pavić Slobodan.....	650	KM
- Advokat Marjanović D.....	2.692	KM
- Advokat Stupar Dragan.....	1.000	KM
- Advokat Kukić Irsan.....	4.095	KM

Obaveze prema ostalim dobavljačima za robu i usluge u iznosu od 14.028 KM odnose se na tekuće obaveze za robu i usluge, od kojih su najznačajnije:

- Fist d.o.o. Sarajevo.....	3.158	KM
- Softis-security d.o.o. Sarajevo.....	2.700	KM
- Stan J.P. Travnik.....	2.520	KM
- Autodijelovi Hadžić.....	1.382	KM
- MGT d.o.o. Travnik.....	1.237	KM

23. Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih

	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM
Obaveze po osnovu plaća i naknada plaća	4.104	11.044
Obaveze za ostala primanja zaposlenih	17	587
	4.121	11.631

Obaveze po osnovu plaća i naknada plaća, u iznosu od 4.104 KM, odnose se na obaveze po osnovu neto plaća iz prethodnog perioda. Obaveze po osnovu plaća za decembar 2020. godine su izmirene u decembru.

Obaveze za ostala primanja zaposlenih, naknade troškova i materijalna prava zaposlenih, u iznosu od 17 KM, odnose se na obaveze prema radnicima za naknade za topli obrok.

24. Druge obaveze

	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM
Druge obaveze	84.005	89.079
Obaveze za PDV	5.576	2.070
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	1.420	1.615
Pasivna vremenska razgraničenja	52.897	1.743
	143.898	92.764

Druge obaveze, evidentirane u iznosu od 84.005 KM, odnose se na slijedeće obaveze:

- Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja..... 71.439 KM
- Obaveze za naknade članovima odbora..... 10.200 KM
- Obaveze za porez i pos. dažb. na naknade čl. odbora..... 1.185 KM
- Obaveze za doprinose na naknade čl. odbora..... 1.180 KM

Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja, u iznosu od 71.439 KM, evidentirane su kamate prema povjeriocu VF KOMERC.

Obaveze za naknade članovima odbora, komisija i sl., u iznosu od 10.200 KM, evidentirane su obaveze za naknade članovima Odbora za reviziju (5.000 KM) i članovima Nadzornog odbora (5.200 KM) .

Obaveze za ostale doprinose, članarine i sl. koje terete troškove, u iznosu od 1.420 KM, evidentirane su obaveze kako slijedi:

- Obaveze za ostale doprinose, članarine i sl. 179 KM
- Ostale obaveze za poreze, dopr. i dr. dažbine..... 1.241 KM

Pasivna vremenska razgraničenja, evidentirana u iznosu od 52.897 KM, odnose se na rezervisanja po osnovu neisplaćenih humanitarnih izdataka (21.600 KM) i obračunati troškovi perioda za koje nije primljena faktura (31.296 KM).

Finansijski instrumenti

25. Upravljanje kapitalom

Društvo upravlja kapitalom na način da omogući nastavak poslovanja i maksimizira povrat vlasnicima nalazeći optimalni odnos duga i kapitala. Društvo nije izdavalo derivativne vrijednosne papire bazirane na vlasničkom ulogu. Finansijska struktura Društva uključuje primljene kredite te ukupni kapital Društva.

Uprava prati strukturu izvora finansiranja. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak finansiranja i rizike povezane sa svakom od klasa izvora finansiranja.

Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM
Obaveze	437.580	801.645
Novac i novčani ekvivalenti	16.204	147.855
Neto dug	421.376	653.790
Kapital	14.634.637	14.980.943
Neto koeficijent zaduženosti	0,03	0,04

Društvo upravlja kapitalom na način da omogući nastavak poslovanja i maksimizira povrat vlasnicima nalazeći optimalni odnos duga i kapitala.

26. Upravljanje finansijskim rizicima

Prilikom korištenja finansijskih instrumenata Društvo je izloženo sljedećim rizicima:

- Kreditni rizik
- Rizik likvidnosti
- Tržišni rizik

(i) *Kreditni rizik*

Kreditni rizik je rizik od finansijskog gubitka Društva ukoliko kupac ili druga ugovorna strana finansijskog instrumenta ne ispuni svoje ugovorno pravo. Kreditni rizik je uzrokovan potraživanjima od kupaca i potraživanjima po osnovu datih pozajmica.

(ii) *Rizik likvidnosti*

Rizik likvidnosti podrazumjeva nemogućnost Društva da održi dostatne količine novca za podmirivanje tekućih obaveza. Društvo nije značajno izloženo riziku likvidnosti.

(iii) *Tržišni rizik*

Tržišni rizik je rizik promjene tržišnih cijena, poput kursa, kamatnih stopa i kapitala koja utječe na prihod Društva i vrijednost njenih finansijskih instrumenata. Društvo nije značajno izloženo tržišnom riziku.

Izloženost Društva kreditnom, kamatnom, i riziku promjene kurseva stranih valuta proizilazi iz normalnog kursa poslovanja.

Kreditni rizik*Izloženost kreditnom riziku*

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku, koja na datum izvještavanja iznosi kako slijedi:

	<i>Zabilješka</i>	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM
Gotovina i ekvivalenti gotovine	16	16.204	147.855
Potraživanja od kupaca i druga kratkoročna potraživanja	17	32.173	32.500

Maksimalna izloženost kreditnom riziku, na datum izvještavanja, za potraživanja od kupaca prema vrstije:

		31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM
Potraživanja od kupaca u zemlji	17	5.988	8.752

Rizik likvidnosti

Društvo je izloženo slijedećim rizicima likvidnosti:

	31.12.2019. u KM	31.12.2018. u KM
Dugoročni krediti	8.580	33.159
Kratkoročni krediti	150.793	172.932
Obaveze prema dobavljačima	33.823	45.440

27. Potencijalne obaveze*Sudski sporovi*

Prema izjavi Uprave, vrijednost sudskih sporova po osnovu potraživanja na dan 31.12.2019. godine je 778.871 KM. Izvršena su rezervisanja po započetim sudskim sporovima u iznosu od 308.000 KM za sporove koje Društvo vodi, a izvjesno je da će se završiti na štetu Društva.

28. Transakcije povezanih stranaka*(a) Povezane stranke - pridružena pravna lica*

Prema izjavi Društva, na dan 31.12.2019. godine, Društvo nema povezanih Društava te shodno tome ni poslovanja po istom osnovu.

(b) Povezane stranke – bruto naknade članovima Uprave i Nadzornog odbora i Skupštine

Bruto naknade isplaćene članovima Uprave, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju tokom godine su kako slijedi:

	31.12.2019. u KM
Naknade članovima Uprave	108.555
Isplate članovima Nadzornog Odbora	77.179
Isplate članovima Skupštine	-
Isplate članovima Odbora za reviziju	15.832
Ukupne isplate	201.566

29. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe

Procjene i prosudbe se neprekidno ocjenjuju i baziraju se na osnovu očekivanih budućih događaja za koje se smatra da su razumni pod datim okolnostima.

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca za prodaju proizvoda i robe se procjenjuju na svaki datum bilansa stanja i vrši se umanjeње vrijednosti prema broju dana dospjeća (365 dana) za plaćanje. Potraživanja od kupaca koja su starija od 365 dana se smatraju sumnjivim i spornim potraživanjima. Potraživanja od kupaca koja su starija od godinu dana od dana dospjeća za fizička i pravna lica se otpisuju i prenose na rashode. Društvo nije vršilo otpis potraživanja od kupaca u izvještajnom periodu, koja su starija od 365 dana.

Porez na dobit

Obračun poreza na dobit se radi na osnovu interpretacije važećih poreskih zakonskih odredbi od strane Društva. Obračun poreza na dobit koji je naveden u Prijavi poreza na dobit i poreznom bilansu može biti predmetom pregleda i odobrenja od strane lokalnih poreskih vlasti.

30. Vlasnička struktura

Vlasnička struktura Društva je kako slijedi:

	29.11.2017.			
	Broj dionica	Vrijednost	Ukupno	Vlasništvo %
Dioničari upisani u registar Komisije za vrijednosne papire F BiH	1.495.418	10	14.954.180	100 %

* * *

Prilozi:

U skladu sa članom 53. Zakona o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH», broj 83/09), u prilogu dostavljamo finansijske izvještaje TRGOVINA „BORAC“ d.d.Travnik za 2019. godinu, koji su bili predmet revidiranja:

1. Bilans uspjeha,
2. Bilans stanja,
3. Izvještaj o gotovinskim tokovima i
4. Izvještaj o promjenama u kapitalu.